Europa-Parlamentet
2024-2029

Kultur- og Uddannelsesudvalget

2025/1689(COD)

4.2.2026

UDKAST TIL UDTALELSE

fra Kultur- og Uddannelsesudvalget

til Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/1689 og (EU) 2018/1139 for så vidt angår forenkling af gennemførelsen af harmoniserede regler om kunstig intelligens (digital omnibus om kunstig intelligens)
(COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD))

Ordfører for udtalelse: Emma Rafowicz

PA_Legam

KORT BEGRUNDELSE

Kommissionens forslag til forordning om ændring af forordning (EU) 2024/1689 og (EU) 2018/1139 for så vidt angår forenkling af gennemførelsen af harmoniserede regler for kunstig intelligens (digital omnibus om kunstig intelligens) indfører målrettede tilpasninger, der har til formål at sikre en gnidningsløs og effektiv anvendelse af AI-forordningen. Forslaget har til formål at behandle praktiske aspekter i forbindelse med gennemførelsen af visse bestemmelser, herunder ved at strømline overholdelsen, mindske unødvendige administrative byrder og præcisere specifikke forvaltnings- og gennemførelsesordninger, samtidig med at målene i den oprindelige forordning bevares.

Ordføreren noterer sig Kommissionens ændringsforslag og dets mål om at fremme en effektiv anvendelse af forordningen om kunstig intelligens. Samtidig mener ordføreren, at nogle af de foreslåede ændringer risikerer at svække elementer, der er centrale for en sikker, ansvarlig og pålidelig anvendelse af kunstig intelligens. De fremsatte ændringsforslag har derfor til formål at bevare den balance, der er fastsat i AI-forordningen, mellem retssikkerhed og beskyttelse af grundlæggende interesser, navnlig inden for uddannelse, kultur og innovation.

Ordføreren støtter navnlig ikke den foreslåede ændring af artikel 4 om AI-færdigheder. AI-forordningen pålægger i øjeblikket udbydere og idriftsættere af AI-systemer en direkte forpligtelse til at træffe passende foranstaltninger til at sikre AI-færdigheder på et tilstrækkeligt niveau hos deres personale og andre personer, der beskæftiger sig med drift og anvendelse af AI-systemer på deres vegne. Ordføreren mener, at denne forpligtelse fortsat er nødvendig, da AI-færdigheder i organisationer er en forudsætning for ansvarlig udbredelse og anvendelse af AI-systemer. Ændringerne fjerner derfor de foreslåede ændringer af artikel 4 og opretholder den oprindelige forpligtelse for udbydere og idriftsættere med tilsvarende tilpasninger af betragtning 5.

Ændringerne præciserer yderligere betydningen af AI-færdigheder mere generelt, herunder gennem uddannelse og bevidstgørelse, som et supplerende element til støtte for informeret anvendelse af kunstig intelligens. Ordføreren præciserer også gennem sit input, hvad der opfylder betingelserne for et tilstrækkeligt niveau af AI-færdigheder, da det ikke er beskrevet i forslaget. Med hensyn til mærkning af AI-genereret indhold eller indhold, der manipuleres af AI-systemer, præciseres det desuden i ændringerne, at oplysninger, der gives til dette formål, bør præsenteres på en klar og forståelig måde for brugerne, navnlig når sådant indhold anvendes eller udbredes til uddannelsesmæssige og kulturelle formål.

Endelig anerkender ordføreren den rolle, som praksiskodekser spiller med hensyn til at støtte overholdelsen af AI-forordningen, men mener, at det er afgørende, at praksiskodekser fortsat godkendes formelt ved hjælp af gennemførelsesretsakter for at sikre retssikkerhed, gennemsigtighed og passende institutionelt tilsyn.

ÆNDRINGSFORSLAG

Kultur- og Uddannelsesudvalget forelægger Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, følgende:

Ændringsforslag 1

Forslag til forordning
Betragtning 2 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(2a) En effektiv gennemførelse af forordning (EU) 2024/1689 kræver, at de tilpasninger, der indføres for at lette dens anvendelse i praksis, ikke mindsker klarheden og tilgængeligheden af de lovgivningsmæssige rammer for dem, der skal anvende dem. Navnlig når forordningen anvendes inden for uddannelse, kultur og medier, er en klar forståelse af forpligtelserne og garantierne i forbindelse med anvendelsen af AI-systemer fortsat afgørende for at sikre en effektiv og konsekvent anvendelse heraf med særlig vægt på rettighedshavere fra de kulturelle og kreative sektorer. De foranstaltninger, der indføres for at støtte rettidig og forholdsmæssig overholdelse af denne forordning, bør derfor fortsat støtte klarheden og tilgængeligheden af dens krav og dermed bidrage til informeret anvendelse af AI-systemer og tillid til deres udbredelse.

Or. en

Ændringsforslag 2

Forslag til forordning
Betragtning 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(3) Det er derfor nødvendigt at foretage målrettede ændringer af forordning (EU) 2024/1689 for at imødegå visse gennemførelsesudfordringer med henblik på en effektiv anvendelse af de relevante regler.	(3) Det er derfor nødvendigt at foretage målrettede ændringer af forordning (EU) 2024/1689 for at imødegå visse gennemførelsesudfordringer med henblik på en effektiv anvendelse af de relevante regler. ***Da AI-systemer i stigende grad anvendes inden for uddannelse og i de kulturelle og kreative sektorer, kan deres anvendelse give anledning til specifikke***

overvejelser i forbindelse med læringsprocesser, kulturelle udtryksformer og mediepluralisme. Ved anvendelsen af denne forordning bør der derfor lægges særlig vægt på disse sektorer for at støtte informeret anvendelse af kunstig intelligens og bevare tilliden til udbredelsen heraf.

Or. en

Ændringsforslag 3

Forslag til forordning
Betragtning 5

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(5) I medfør af artikel 4 i forordning (EU) 2024/1689 pålægges ***alle*** udbydere og idriftsættere af AI-systemer ***i øjeblikket*** en forpligtelse til at ***sikre AI-færdigheder hos deres personale. Udvikling af AI-færdigheder, der starter med uddannelse og fortsætter med livslang læring, er afgørende for at udstyre udbydere, idriftsættere og andre berørte personer med de nødvendige begreber til at træffe informerede beslutninger vedrørende idriftsættelsen af AI-systemer. De erfaringer, som interessenterne har delt, viser imidlertid, at en universalløsning ikke er egnet til alle typer udbydere og idriftsættere i forbindelse med fremme af AI-færdigheder, hvilket gør en sådan horisontal forpligtelse ineffektiv med hensyn til at nå det mål, der forfølges med denne bestemmelse. Desuden viser dataene, at indførelsen af en sådan forpligtelse skaber en yderligere overholdelsesbyrde, navnlig for mindre virksomheder, mens AI-færdigheder bør være en strategisk prioritet, uanset lovgivningsmæssige forpligtelser og potentielle sanktioner. I lyset heraf, og uden*** at ***det berører medlemsstaternes*** og ***Kommissionens respektive kompetencer, bør artikel 4*** i ***forordning (EU) 2024/1689 ændres*** for at ***kræve, at medlemsstaterne***	(5) I medfør af artikel 4 i forordning (EU) 2024/1689 pålægges udbydere og idriftsættere af AI-systemer en forpligtelse til at ***træffe passende foranstaltninger til at sikre*** AI-færdigheder ***på et tilstrækkeligt niveau hos deres personale*** og andre personer***, der beskæftiger sig med drift og anvendelse*** af AI-systemer ***på deres vegne. Sådanne færdighedsværktøjer og -foranstaltninger bør navnlig bestå i undervisning i og læring af grundlæggende begreber*** og ***færdigheder vedrørende AI-systemer og deres funktion***, ***herunder de forskellige typer produkter og anvendelser, deres risici og fordele og alvoren af den skade, de kan forårsage, og sandsynligheden for***, at ***de forekommer, gennem aktive snarere end passive læringsprocesser***, ***som ikke*** bør ***begrænses til f.eks. læsning. Sikring af sådanne AI-færdigheder er afgørende for*** at ***støtte ansvarlig udbredelse*** og ***anvendelse af AI-systemer*** i ***organisationer og*** for at ***sætte disse personer i stand til*** i ***forbindelse*** med ***deres opgaver at forstå funktionen, det tilsigtede formål og begrænsningerne af de AI-systemer, de driver eller anvender. Interessenternes erfaringer viser, at foranstaltninger til at sikre AI-færdigheder bør være forholdsmæssige og***

og Kommissionen individuelt, kollektivt og i ***samarbejde*** med ***relevante interessenter tilskynder udbydere og idriftsættere til at sikre AI-færdigheder på et tilstrækkeligt niveau hos deres personale og andre personer***, ***der beskæftiger sig med drift og anvendelse af AI-systemer på deres vegne, herunder ved at tilbyde uddannelsesmuligheder***, ***stille informationsressourcer til rådighed*** og ***muliggøre udveksling af god praksis og andre initiativer, der ikke er juridisk bindende. Det Europæiske Udvalg for Kunstig Intelligens ("udvalget") vil sikre løbende udveksling mellem Kommissionen og medlemsstaterne om emnet, mens alliancen for anvendelse af kunstig intelligens vil gøre det muligt at føre drøftelser med det bredere samfund. Dette ændringsforslag berører ikke de bredere*** foranstaltninger***, som Kommissionen og medlemsstaterne har truffet for at fremme AI-færdigheder*** og ***- kompetencer blandt den bredere befolkning, herunder lærende***, ***studerende og borgere i forskellige aldersgrupper*** og ***navnlig gennem uddannelsessystemer***.

kunne tilpasses typen af udbyder eller udbreder, den organisatoriske kontekst og de pågældende AI-systemer. Behovet for fleksibilitet med hensyn til disse foranstaltningers form fjerner imidlertid ikke nødvendigheden af at opretholde en direkte forpligtelse for udbydere og idriftsættere til at træffe sådanne foranstaltninger. Forpligtelsen i artikel 4 bør derfor opretholdes, samtidig med at ***udbydere og idriftsættere på en forholdsmæssig måde kan fastlægge de mest hensigtsmæssige*** foranstaltninger ***til at sikre AI-færdigheder på et tilstrækkeligt niveau hos deres personale*** og ***andre relevante personer, der handler på deres vegne***, ***med henblik på at sikre overholdelse*** og ***håndhævelse af denne forordning***.

Or. en

Ændringsforslag 4

Forslag til forordning
Betragtning 5 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(5a) Fremme af AI-færdigheder spiller en vigtig rolle med hensyn til at støtte borgernes forståelse af kunstig intelligens og dens indvirkning på samfundet, herunder bevidsthed om de muligheder og risici, der er forbundet med kunstig intelligens, og bidrager dermed til dens demokratiske forvaltning og offentlige tilsyn. I praksis fremmes en sådan forståelse gennem uddannelses-, kvalificerings- og omskolingsprogrammer samt gennem initiativer vedrørende

	kultur, mediekendskab og bevidstgørelse af offentligheden. Disse bredere initiativer supplerer de organisatoriske foranstaltninger vedrørende AI-færdigheder, der træffes af udbydere og idriftsættere af AI-systemer for deres personale og andre personer, der handler på deres vegne. Medlemsstaterne bør derfor i forbindelse med fremme af AI-færdigheder tilskyndes til at inddrage uddannelsesudbydere, kulturinstitutioner, medieorganisationer og civilsamfundsaktører for at sikre, at initiativer vedrørende AI-færdigheder er tilgængelige, inklusive og tilpasset forskellige målgrupper og aldersgrupper.
	Or. en

Ændringsforslag 5

Forslag til forordning
Betragtning 20

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(20) For at give udbydere af generative AI-systemer, der er omfattet af mærkningsforpligtelserne i artikel 50, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1689, tilstrækkelig tid til at tilpasse deres praksis inden for en rimelig frist uden at forstyrre markedet, bør der indføres en overgangsperiode på 6 måneder for udbydere, der allerede har bragt deres systemer i omsætning inden den 2. august 2026.	(20) For at give udbydere af generative AI-systemer, der er omfattet af mærkningsforpligtelserne i artikel 50, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1689, tilstrækkelig tid til at tilpasse deres praksis inden for en rimelig frist uden at forstyrre markedet, bør der indføres en overgangsperiode på 6 måneder for udbydere, der allerede har bragt deres systemer i omsætning inden den 2. august 2026. ***Oplysninger, der gives for at angive, at indhold er blevet genereret eller manipuleret af et AI-system, bør præsenteres på en klar og forståelig måde for slutbrugerne, navnlig når sådant indhold anvendes eller udbredes til uddannelsesmæssige eller kulturelle og kreative formål.***
	Or. en

Ændringsforslag 6

Forslag til forordning
Betragtning 23

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(23) I lyset af målet om at mindske udfordringerne i forbindelse med gennemførelsen for borgere, virksomheder og offentlige forvaltninger er det vigtigt, at der kun vedtages harmoniserede betingelser for gennemførelsen af visse regler, hvor det er strengt nødvendigt. Med henblik herpå er det hensigtsmæssigt at fjerne visse af Kommissionens beføjelser til at vedtage sådanne harmoniserede betingelser ved hjælp af gennemførelsesretsakter i tilfælde, hvor disse betingelser ikke er opfyldt. Forordning (EU) 2024/1689 bør derfor ændres for at fjerne de beføjelser, der tillægges Kommissionen i nævnte forordnings artikel 50, stk. 7, artikel 56, stk. 6, og artikel 72, stk. 3, til at vedtage gennemførelsesretsakter. Fjernelsen af beføjelsen til at vedtage en harmoniseret skabelon for en plan for overvågning efter omsætningen i artikel 72, stk. 3, i forordning (EU) 2024/1689 har som en yderligere fordel, at den vil give udbydere af højrisiko-AI-systemer større fleksibilitet til at indføre et system til overvågning efter omsætningen, der er skræddersyet til deres organisation. Samtidig bør Kommissionen i erkendelse af behovet for at skabe klarhed over, hvordan udbydere af højrisiko-AI-systemer skal overholde kravene, være forpligtet til at offentliggøre retningslinjer.	(23) I lyset af målet om at mindske udfordringerne i forbindelse med gennemførelsen for borgere, virksomheder og offentlige forvaltninger er det vigtigt, at der kun vedtages harmoniserede betingelser for gennemførelsen af visse regler, hvor det er strengt nødvendigt. Med henblik herpå er det hensigtsmæssigt at fjerne visse af Kommissionens beføjelser til at vedtage sådanne harmoniserede betingelser ved hjælp af gennemførelsesretsakter i tilfælde, hvor disse betingelser ikke er opfyldt. Forordning (EU) 2024/1689 bør derfor ændres for at fjerne de beføjelser, der tillægges Kommissionen i nævnte forordnings artikel 50, stk. 7, artikel 56, stk. 6, og artikel 72, stk. 3, til at vedtage gennemførelsesretsakter. Fjernelsen af beføjelsen til at vedtage en harmoniseret skabelon for en plan for overvågning efter omsætningen i artikel 72, stk. 3, i forordning (EU) 2024/1689 har som en yderligere fordel, at den vil give udbydere af højrisiko-AI-systemer større fleksibilitet til at indføre et system til overvågning efter omsætningen, der er skræddersyet til deres organisation. Samtidig bør Kommissionen i erkendelse af behovet for at skabe klarhed over, hvordan udbydere af højrisiko-AI-systemer skal overholde kravene, være forpligtet til at offentliggøre retningslinjer. ***I den forbindelse bør praksiskodekser, som AI-kontoret tilskynder til i henhold til artikel 50, stk. 7, hvor det er relevant, give vejledning om, hvordan passende brugerinformation og -bevidsthed kan sikres på en forholdsmæssig måde, herunder i situationer, hvor AI-systemer udgør lavere risici, navnlig inden for uddannelse, medie- og informationstjenester, kulturelle og***

	kreative aktiviteter eller levering af offentlige tjenester.

Or. en

Ændringsforslag 7

Forslag til forordning
Artikel 1 – stk. 1 – nr. 4
Forordning (EU) 2024/1689
Artikel 4

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
4) Artikel 4 affattes således:	***udgår***
"Artikel 4	
AI-færdigheder	
Kommissionen og medlemsstaterne tilskynder udbydere og idriftsættere af AI-systemer til at træffe foranstaltninger til at sikre et tilstrækkeligt niveau af AI-færdigheder hos deres personale og andre personer, der er involveret i drift og anvendelse af AI-systemer på deres vegne, under hensyntagen til deres tekniske viden, erfaring, uddannelsesniveau og den kontekst, hvori AI-systemerne skal anvendes, og under hensyntagen til de personer eller grupper af personer, som AI-systemerne skal anvendes på."	

Or. en

Ændringsforslag 8

Forslag til forordning
Artikel 1 – stk. 1 – nr. 15
Forordning (EU) 2024/1689
Artikel 50 – stk. 7

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
7. AI-kontoret tilskynder til og letter udarbejdelsen af praksiskodekser på EU-plan for at lette en effektiv gennemførelse af forpligtelserne vedrørende påvisning, markering og mærkning af kunstigt	7. AI-kontoret tilskynder til og letter udarbejdelsen af praksiskodekser på EU-plan for at lette en effektiv gennemførelse af forpligtelserne vedrørende påvisning, markering og mærkning af kunstigt

genereret eller manipuleret indhold. Kommissionen kan ***efter proceduren i artikel 56, stk. 6, første afsnit, vurdere, om overholdelse af*** disse praksiskodekser ***er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af forpligtelsen i*** stk. ***2***. Hvis Kommissionen finder, at kodeksen ikke er tilstrækkelig, kan den vedtage en gennemførelsesretsakt, der præciserer de fælles regler for gennemførelsen af disse forpligtelser efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 98, stk. 2.

genereret eller manipuleret indhold. Kommissionen kan ***vedtage gennemførelsesretsakter for at godkende*** disse praksiskodekser ***efter proceduren i artikel 56,*** stk. ***6***. Hvis Kommissionen finder, at kodeksen ikke er tilstrækkelig, kan den vedtage en gennemførelsesretsakt, der præciserer de fælles regler for gennemførelsen af disse forpligtelser efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 98, stk. 2. ***Disse praksiskodekser skal, hvor det er relevant, omhandle, hvordan passende brugerinformation og -bevidsthed kan sikres på en forholdsmæssig måde, herunder i tilfælde, hvor AI-systemer anses for at udgøre lavere risici, navnlig når de anvendes inden for uddannelse, medie- og informationstjenester, kulturelle og kreative aktiviteter eller levering af offentlige tjenester.***

Or. en